

Zet je vereniging op scherp!



Introductie

Als het aankomt op *respect* blijkt dat er binnen verschillende sportverenigingen dezelfde uitdagingen spelen. Al verschilt het waar de nadruk op ligt bij deze uitdagingen: respect voor de **tegenstander**, de **scheidsrechter**, de **omgeving** (het veld, de baan, de kleedkamer, het clubhuis), **seksuele diversiteit** (voornamelijk homoacceptatie) en het gedrag van **ouders** (het contrast tussen ouderbetrokkenheid en 'ouderbemoeyenis').

Respectvolle omgang en conflicten oplossen met elkaar, zijn afhankelijk van de afspraken die er gelden. Maar elkaar hierop aanspreken en corrigeren vinden we niet makkelijk. Dus heb je op een sportvereniging -net als in elke omgeving waar groepen samen komen- een duidelijke visie op gedrag en bijbehorende afspraken nodig.

Als je de visie van jouw sportvereniging en bijbehorende afspraken helder krijgt en deze duidelijk en op een leuke manier communiceert, weet iedereen waar hij/zij aan toe is. Zo heb je ook een terugvalbasis in geval van onwenselijk gedrag.

Meestal is er ooit een (huishoudelijk) reglement opgesteld, maar kan iedereen precies navertellen wat erin staat? Met deze toolkit ontwerp je stapsgewijs heldere afspraken en bouw je aan een prettig sportklimaat waar iedereen achterstaat. Met deze afspraken kun je de sporters, ouders en bezoekers op een positieve manier vertellen waar jullie club voor staat.

veel plezier en **SUCCESS!**

Stap 1 voordat we beginnen...

Stel een zogenaamde *Respectcommissie* samen. Deze commissie komt in het sportseizoen twee keer samen. De commissie is een afspiegeling van alle betrokkenen op de sportvereniging. Een commissie bestaat uit tenminste één persoon van elke doelgroep:

- Trainer
- Coach
- Ouder
- Jeugdspeler
- Volwassen speler
- Scheidsrechter
- Bestuurslid
- Eventuele overige vrijwilliger

Let op:
Een bestuurslid van de vereniging is verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze toolkit. Ook is hij/zij aanspreekpunt voor het handbal verbond. (Communiceer deze naam aan de bond!)

2 Zoek het bestaande (huishoudelijk) reglement op. Zorg dat de commissieleden allemaal een digitaal of fysiek exemplaar van dit reglement ontvangen.

Spreek af dat iedereen het reglement leest vóór de eerste bijeenkomst.

3 Plan een datum, tijdstip en locatie (zoals bijvoorbeeld de sportkantine) voor de bijeenkomst: neem er drie uur de tijd voor. Gebruik voor het plannen eventueel een *Datumprikker*.



De bijeenkomst



Bedenk als bestuurslid -en initiatiefnemer- of jijzelf de juiste persoon bent om de bijeenkomst te leiden. Acht jij iemand een ander commissielid meer geschikt? Vraag hem/haar dan om de bijeenkomst voor te bereiden en te leiden.

ca. 3 uur
Incl. twee pauzes van 15 min.
Deel deze zelf in!

5 min.

Iedereen krijgt een post-it. Schrijf voor jezelf op "Wat houdt respectvol sporten voor mij in?" Dit schrijft iedereen -zonder overleg- op de eigen post-it.

1

10 min.

Neem alle post-it's in, lees ze voor en bespreek ze gezamenlijk. Wat valt op? Wat komt overeen? Zitten er verrassingen tussen? Cluster de antwoorden waar mogelijk.

Benoem dat dit de punten zijn waar het uiteindelijke (huishoudelijk) reglement voor gaat zorgen. Dit is jullie doel!

Leg de post-it's apart; je hebt ze later weer nodig.

2

15 min.

Vervolgens gaan jullie aan de slag met de twee termen: **respect** en **sportiviteit**.

Wat verstaat ieder commissielid (vanuit ieders' rol binnen de vereniging) onder **respect**? Roep maar! Wees allemaal zo concreet mogelijk: er mogen ook al regels of afspraken genoemd worden. Alles is goed! Schrijf de antwoorden mee op het white board of de flipover.

Doe vervolgens hetzelfde met de term **sportiviteit**. Zo ontstaan twee zogenaamde mindmaps: van elke term één.

3

10 min.

We hebben nu uitgebreid weergegeven waar wij -als afspiegeling van de vereniging- voor willen staan.

Pak nu twee gekleurde stiften. Categoriseer met deze kleuren in de mindmaps: wat doen we al (waar werken we al aan, of waar hebben we regels over in het huidige reglement) en wat doen we nog níet?

4



10 min.

Pak het huidige (huishoudelijk) regelement erbij. Iedereen had het van tevoren al gelezen, maar het is fijn het er weer even (digitaal) bij te pakken.

5

Staan er afspraken in het huidige regelement, die nog niet in de mindmap staan? Zo ja, willen we die nog toevoegen? Bedenk of je de missende regels meer bij **respect**, of meer bij **sportiviteit** vindt passen: schrijf het bij de juiste mindmap.

20 min.

Verdeel de groep in twee (bijna) even grote groepen: zorg dat deze zoveel mogelijk gemengd zijn. Geef de ene groep de mindmap **respect** en de andere groep de mindmap **sportiviteit**.

In deze kleinere groepen worden nu concrete afspraken geformuleerd, op basis van alle punten van de mindmap. Welke afspraken of regels hebben we nodig, om duidelijk te maken wat wij hier van iedereen verwachten?

6

Doe dit zo concreet mogelijk "Hier zetten wij ons in voor...", "Hier doen wij niet..." Probeer de regels of afspraken **zo positief mogelijk** te formuleren. Maar het is logisch dat sommige dingen gewoon concreet benoemd moeten worden (bijvoorbeeld "Hier wordt niet gevochten").

15 min.

MET DE HELE GROEP

Nu presenteert het groepje van de mindmap **respect** hun lijst aan regels. Zij presenteren dit met de mindmap uit stap 3, erbij. Zo kan de hele commissie checken of de lijst volledig is, of dat er wellicht aanpassingen nodig zijn. Bespreek en bediscussieer wat volgens jullie (de meerderheid) de beste regels zijn.

Hierna is de andere groep aan de beurt en worden de regels over **sportiviteit** plenair besproken -en waar nodig aangescherpt.

7

Afspraken en regels

15 min.

8

Hang beide lijsten naast elkaar en versmelt ze tot één lijst van regels en afspraken.

Bekijk het met de gehele groep en check:

- * Missen we nog iets? Staan alle gedragingen die we wel of juist níet willen zien, in de regels?
- * Zijn de regels zoveel mogelijk positief geformuleerd (zonder tuttig te worden!)?
- * Zijn de regels allemaal haalbaar?
- * Pak vervolgens de post-it's uit stap 4 erbij: staat ieders post-it verwerkt in de regels?

Scherp de regels aan, herformuleer en vul aan waar nodig.

Tot slot: is iedereen het met deze lijst eens? Steek je hand op, iedereen akkoord? Eenmaal, andermaal... KLAAR is je (omgangs) regelement!



15 min.

9

Vervolgens: wat zijn de maatregelen die bij het overtreden van welke regel gelden?

Maak op basis van het huidige regelement in een korte brainstorm met de hele groep een lijst van de bestaande maatregelen. Denk aan 'een rondje geven in de kantine', een Euro betalen voor vloeken langs de lijn, officiële waarschuwing, schorsing, of misschien zelfs verwijdering: dit verschilt per vereniging!

LET OP, in deze stap heeft het bestuur de grootste stem.

Spreek af wie de definitieve afsprakenlijst digitaal uitwerkt en wanneer het af moet zijn.

Communicatie

5 min.

10

Besluit op welke datum het nieuwe regelement van start gaat. Direct na een vakantie -een onderbreking- is een goed moment voor een frisse start!

Bedenk ook of jullie hier een feestelijke gelegenheid van willen maken: organiseer bijvoorbeeld een toernooi, of hijs de *Respectvlag!*

(Voor meer informatie over vlaggen of andere gadgets: info@respectededucation.me).

5 min.

Het is belangrijk om ruim vóór die datum te communiceren naar de gehele vereniging dat er een nieuw regelement is en wat de gevolgen zijn.

Doe dat op drie manieren en verdeel de taken!

- * Een nieuwsbrief (geprint of per e-mail, wat werkt bij jullie vereniging?)
- * De website of Facebook van de vereniging
- * Hang het regelement op de club aan de muur: bestel of maak een poster en lijst deze in. Dit is belangrijk om te doen. Als iemand een ander aanspreekt moet makkelijk aan te tonen zijn "hoe we het hier doen".

11

5 min.

Maak vervolgens een afspraak over nieuwe leden: hoe zorgen we ervoor dat alle nieuwe leden precies weten hoe het er bij deze vereniging aan toe gaat?

Overhandig (digitaal?) elk nieuw lid (of de ouders) het regelement. Eventueel kun je hen ook vragen dit te ondertekenen; kijk wat past bij jullie vereniging!

12

5 min.

13

Bespreek met elkaar: iedereen van de Respectcommissie is een ambassadeur van het nieuwe regelement. Jullie zijn dan ook de eersten die anderen wijzen op het regelement bij ongewenst gedrag.

Het werkt het fijnst als je als ouder andere ouders aanspreekt en als speler een andere speler. Kom je er toch niet uit, of verloopt het gesprek niet fijn? Schakel dan hulp van de RespectCaptains (zie stap 14) óf het bestuur in.

10 min.

Benoem uit de Respectcommissie minimaal twee leden tot 'Respect Captain'. Dit duo (het liefst een man en een vrouw) zijn de vertrouwenspersonen van de vereniging. Het zijn personen die aangesproken kunnen worden over ongewenst gedrag. Zij kunnen hulp bieden.

Het zijn altijd meerderjarige personen uit de Respectcommissie! Bestel eventueel Respecttruien zodat zij duidelijk herkenbaar op de vereniging rondlopen!

(voor meer informatie: info@respectededucation.me)

14

TIP:
Ieder Respect-commissielid kan het makkelijkst mensen aanspreken in dezelfde rol: "We zijn toch allemaal ouders, laten we positief aanmoedigen!"

TIP:
Betrek je trainers en aanvoërders bij het nieuwe regelement; vertel hen wat er verandert en vraag ook hen mensen aan te spreken wanneer het nodig is!

Tot slot

5 min.

Plan een volgende vergadering.
De Respectcommissie komt vanaf nu twee keer per jaar samen.

Er wordt geëvalueerd en alle afspraken, het naleven ervan en de rol van de Respect Captains worden weer op scherp gesteld.

Eventueel wordt er gewisseld in de rollen van de Respect Captains: zorg dat je deze wisselingen ook altijd deelt met alle leden!

15

Opmerkingen, vragen of behoefte aan (verdere) begeleiding? Meld het bij het Handbal Verbond en/of de Respect Education Foundation!
info@respectededucation.me